SITUACE 1

4:00 (úvod, četba a rozbor textu)

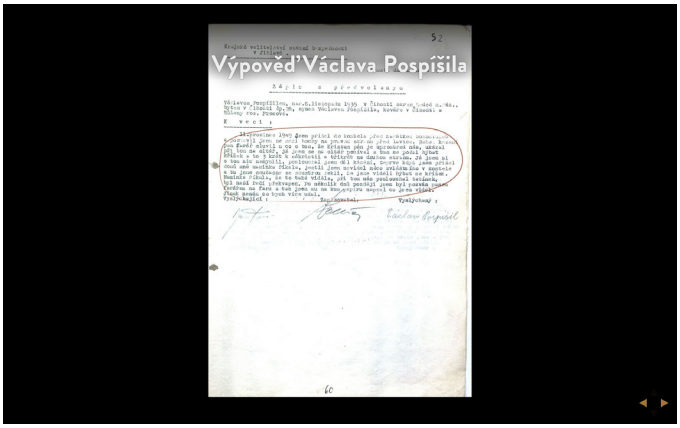

DĚTI JAKO SVĚDKOVÉ ZÁZRAKU

Co viděl Václav Pospíšil v kostele?
O čem vypovídal?
Jak to na něj zapůsobilo?

SITUACE 2

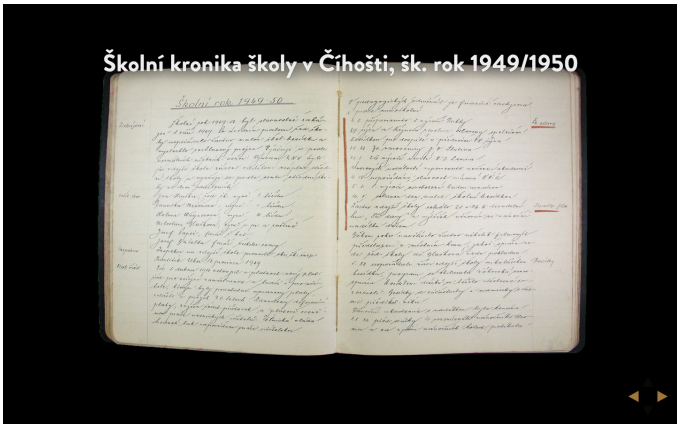

PÁTRÁNÍ VE ŠKOLNÍ KRONICE

Jaké události školního roku zaznamenal kronikář školy v Číhošti?

Je v kronice nějaká zmínka o číhošťském zázraku?

Jak se školní děti podílely na událostech souvisejících se zázrakem?

4:00 (četba a rozbor textu)

SITUACE 3

4:00 (film 0:40, rozbor 3:20)

DĚTI VE FILMU O ČÍHOŠŤSKÉM ZÁZRAKU

Co jste v ukázce viděli?
Co dělají školní děti zachycené ve filmu?

Jakou roli měly děti dle filmu hrát v událostech kolem pohybu kříže?
Proč se děti objevily ve filmu o číhošťském zázraku?

Můžeme filmu důvěřovat?

SITUACE 4

11:00 (četba a rozbor pramenů ve skupině 5:00, prezentace před třídou 6:00)
– klíčová situace

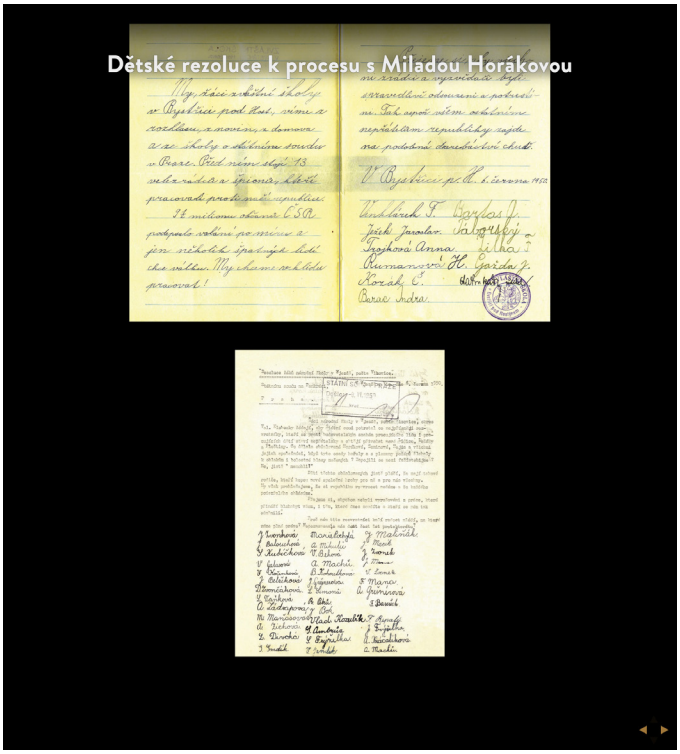

DOPISY ŽÁKŮ Z ROKU 1950

Komu byly určeny dopisy z roku 1950?
Jaké obsahují sdělení?

Napsali žáci dopis na základě vlastního rozhodnutí?
Proč dopis vznikl?

Co psaly děti ve škole podle filmu o číhošťském zázraku?
Jak se filmová scéna liší od psaní dopisů, které jste četli?

Jakou roli hrály děti v procesu s Miladou Horákovou?
Jakou roli hrály v příběhu Josefa Toufara?

4:00 (četba a rozbor textu)

„Pravděpodobně ve škole jsem byl vyšetřován asi dvěma mně neznámými muži. Vyptávali se, co vím o zázraku, jestli jsme tahali za nějaké provázky, jaká auta a jací lidé tam jezdili.

V otázkách byla zahrnuta i otázka, jestli nás nějak obtěžoval. V mých odpovědích musela být odpověď, že jsem o pohybu křížku věděl, že jsme se na jeho pohybu nijak nepodíleli, že jsem chodil na faru, kde jsem si vyměňoval známky.

Pokud jde o homosexuální chování, nikdy jsem ho nevypozoroval, doteky mohly být náhodné. Nikdy nedošlo výslovně k pohlavnímu dráždění, nebo k onanování. Zápis byl formulován vyslýchajícími a mně byl předložen k podpisu. Jednáním jsem byl tak zastrašen, že jsem vůbec nevěnoval pozornost tomu, co mně bylo předloženo k podpisu. K tomu podotýkám, že nebyl přítomen žádný z rodičů ani z učitelů. Při výslechu na mě také naléhali v tom smyslu, že můj výslech bude mít vliv na můj další život. Událost se odehrávala v období, kdy probíhaly represe vůči zemědělcům v kraji, kupříkladu různá vystěhování ve vesnici a vesnicích sousedních.“

Z výpovědi Josefa D. z roku 1993.
Archiv ÚDV, spis. zn. 71V-91.
Citováno dle: RÁZEK, Adolf, 672 hodiny vazby pátera Josefa Toufora, rukopis 2011, s. 29.

JOSEF D. VZPOMÍNÁ
Někdejší žák školy v Číhošti

Jak Josef D. vypovídal o faráři Toufarovi v roce 1950?
Proč kněze křivě obvinil?

SITUACE 6

4:00 (četba a rozbor textu) – v případě časového skluzu lze situaci 6 přeskočit

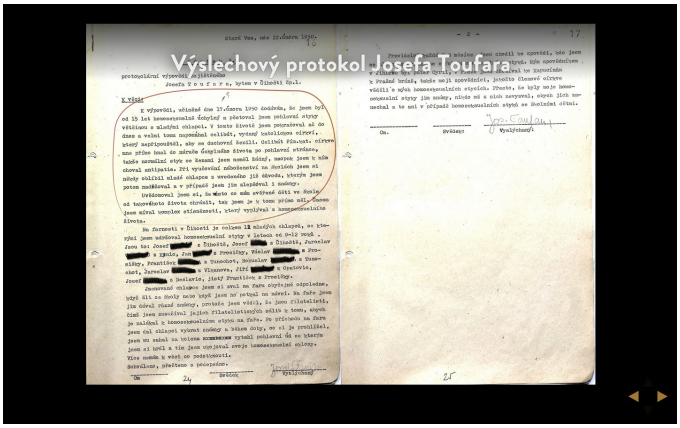

VÝPOVĚĎ JOSEFA TOUFARA

Z jakých důvodů bychom měli protokolu důvěřovat?
Z jakých důvodů bychom mohli pochybovat o pravdivosti informací?
Obsahuje výpověď nějaké podezřelé detaily?

Proč by Státní bezpečnost vykonstruovala takové obvinění?

10:00 (četba a rozbor textu)

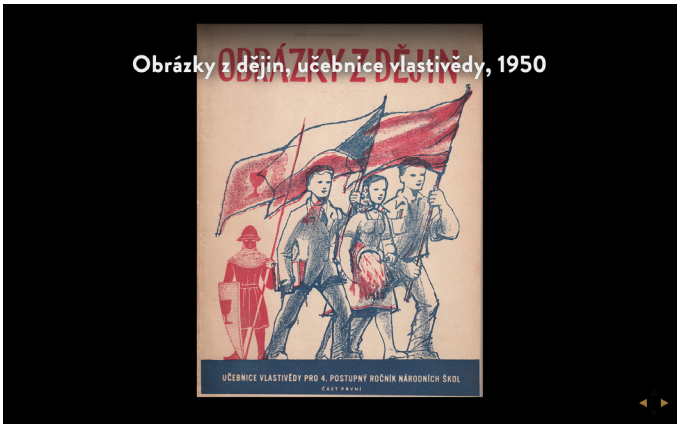

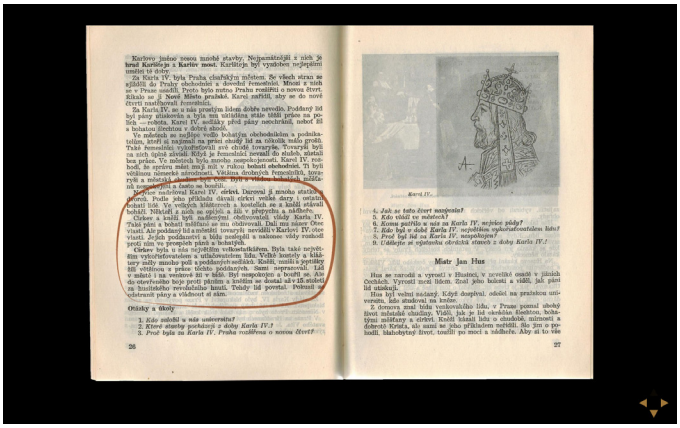

Karlovo jméno nesou mnohé stavby. Nejnamáhavější z nich je **hrad Karlštejn** a **Karlův most**. Karlštejn byl vystavěn nejlepším umělcům té doby.

Za Karla IV. byla Praha chlubným městem. Ze všech stran se sjížděli do Prahy obchodníci a dováželi řemeslníky. Mnozí z nich se v Praze usadili. Proto bylo nutno Prahu rozšířit o novou čtvrť, Staré Město, Nové Město a Malá Strana. Karel nařídil, aby se do nové čtvrti stavěli řemeslníci.

Za Karla IV. se u nás pronějím lidem dobře nevedlo. Podlaný lid byl pány ztiskován a byla mu ukládána stále těžší práce za peníze — robota. Karel IV. sedláky před pány nechránil, neboť šlo o bohatou šlechtu v dobré shodě.

Ve městech se nejlépe vedlo bohatým obchodníkům a podnikatelům, kteří si najímali na práci chudý lid za nízkou nebo groš. Také řemeslníci vykořisťovali své chudé tovaryše. Tovaryši byli za nízký groš nuceni řídit se řemeslníci nevolí do statek, ustalí bez práce. Ve městech byla mnoho zemědělců, kteří se živili obděláváním polí a pěstováním zeleniny, obchodem. Ti byli bohatí na úrodu a zdravotnosti. Většina drobných řemeslníků, tovaryši a mnozí chudí byli čeští. Byli v velké bídě a žádali nespokojeni a žádali se bouřili.

Nejvíce nadržoval Karel IV. církvi. Darovaní jí mnoho statků a úřadů. Podle jeho příkladu darovali církvi velké dary i ostatní bohatí lidé. Ve velkých klášterech a kostelích se z kněží stávali bohatí. Nikoliv a zisk se opíjeli a žili v přepychu a nádheře.

Církev a kněží byli nadšenými obdivovateli vlády Karla IV. Také pání a bohatí šlachtici se mu obdivovali. Dali mu název Otec vlasti. Ale poddaný lid a mnozí tovaryši nevoleli v Karlovi IV. otce vlasti, ale ve prospěch pánů a bohatých.

Církev byla u nás největším velkostatkářem. Byla také největším vykořisťovatelem a utlačovatelem lidu. Velké hostely a klášterní sídly mnoho polí a poddaných sedláků. Kněží, mniši a jeptišky žili většinou z práce těchto poddaných. Sami nepracovali. Lidé v mistě i na venkově žili v bídě. Byl nespokojen a bouřil se. Ale do otevřeného boje proti pánům a kněžím se dostal až v 15. století za husitského revolučního hnutí. Tehdy lid povstal. Pokusil se ukončení pány a vládnout si sám.

Otázky a úkoly

1. *Kdo založil u nás universitu?*
2. *Které stavby postavil z doby Karla IV.?*
3. *Proč byla za Karla IV. Praha rozšířena o novou čtvrť?*

26

Karel IV.

4. *Jak se tato čtvrť nazývala?*
5. *Kdo vládl ve městech?*
6. *Komu patřila u nás za Karla IV. nejvíce půdy?*
7. *Kdo byl v době Karla IV. největším vykořisťovatelem lidu?*
8. *Proč byl lid za Karla IV. nespokojen?*
9. *Udělejte si výpisek z dějinných událostí z doby Karla IV.!*

Mistr Jan Hus

Hus se narodil a vyrostl v Husinci, v zvetšlé osadě v jižních Čechách. Vyrostl mezi lidem. Znal jeho bídu a viděl, jak pání lid utiskují.

Hus byl velmi nadaný. Když dospěl, odešel na pražskou universitu, kde studoval na mistra.

Hus byl nespokojen s bídou obyčejného lidu, v Praze pomsal úbohý život mnohých chudých. Viděl, jak je lid okrádán kněžstvem, bohatými měšťany a církví. Kněží hnětal lidu o chudobě, mírnosti a dobrotě Krista, ale sami se jeho příkladem neřídili. Ne žili o pohodlí, blahobytný život, toužili po moci a nádheře. Aby si to vše

26

27

OBRAZ CÍRKVE
v učebnicích z roku 1950

Kdo byl v době Karla IV. největším vykořisťovatelem lidu?
Co tato otázka vypovídá o vzdělávacím a výchovném zaměření předmětu?

Jaký obraz o církvi měli žáci v roce 1950 získat?
Proč bylo vzdělávání zaměřeno proti církvi a náboženství?

4:00 (zadání domácího úkolu) – klíčová situace

DOMÁCÍ ÚKOL

Co by měli dnešní žáci vědět o Josefu Toufarovi a číhošťském zázraku?

1. Zamyslete se nad tím, proč by dnešní žáci měli něco vědět o Josefu Toufarovi a číhošťském zázraku.

2. Napište krátký text do učebnice dějepisu, který by shrnul všechny podstatné informace.

3. Doplňte text obrázkem a dvěma otázkami, jež ověří, zda vaši čtenáři pochopili to podstatné.